

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona
Кантонално тужилаштво Тузланског кантона
Kantonalno tužiteljstvo Tuzlanskog kantona

INFORMACIJA

o provođenju Kaznenog zakona u Tuzlanskom kantonu

NARATIVNI IZVJEŠTAJ

o radu Tužiteljstva Tuzlanskog kantona za period 01.01.- 31.12.2016 godine

Tuzla , veljača/februar 2017 godine

UVODNE NAPOMENE:

Na temelju članka 10. Zakona o Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona obveza je ovoga tužiteljstva da obavještava Skupštinu Tuzlanskog kantona o svom radu i primjeni Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona Kantona, a na osnovu čl. 28 istog Zakona obavještava o statističkom pregledu svojih aktivnosti Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, Skupštinu Tuzlanskog kantona i Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovom informacijom se Federalno tužiteljstvo F BiH i Skupština Tuzlanskog kantona obavještavaju o :

- ☐ *Položaju, organizaciji i kadrovsko-materijalnoj osposobljenosti Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona;*
- ☐ *Primjeni Zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog Kantona*
- ☐ *Stanje kriminaliteta na području Tuzlanskog kantona;*
- ☐ *Vršenje tužiteljske funkcije u Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona.*
- ☐ *Prijedlozima mjera i aktivnosti u cilju stvaranja pretpostavki i uvjeta za efikasnije postupanje;*

POLOŽAJ, ORGANIZACIJA I KADROVSKO-MATERIJALNA OSPOSOBLJENOST KANTONALNOG TUŽITELJSTVA TUZLANSKOG KANTONA:

1.1. Položaj Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona:

Uloga i položaj Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona (U daljnjem tekstu: „**KT TK-a**“) I u 2016 godini je bio definiran Zakonom o Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona, prema kojem je KT TK-a **samostalno** državno tijelo koje u okviru prava Tuzlanskog kantona **poduzima zakonom određene mjere u pogledu istražnih radnji i gonjenja osoba za koje se sumnja da su počinile kaznena djela propisana u Kaznenom zakonu F BiH (U daljnjem tekstu: „KZ FBiH“), te vrši druge poslove određene federalnim i kantonalnim zakonima.**

Ovakva uloga i položaj tužiteljstva je rezultat sveobuhvatnih reformi cjelokupnog pravosudnog sustava u Bosni i Hercegovini (U daljem tekstu: „**BiH**“) i Federaciji Bosne i Hercegovine (U daljem tekstu: „**FBiH**“), koje su još u toku i koje su rezultirale donošenjem novog Kaznenog zakona FBiH (U daljem tekstu: „**KZ FBiH**“) i Zakona o kaznenom postupku FBiH (U daljem tekstu: „**ZKP F.BiH**“).

Naime, prema važećoj odredbi članka 45 ZKP-a FBiH obveza je tužitelja u tužiteljstvima Federacije BiH da odmah po saznanju da postoje osnovi sumnje da je učinjeno kazneno djelo poduzme potrebne mjere u cilju njegovog otkrivanja i provođenja istrage, pronalaženja osumnjičenika, rukovođenja i nadzora nad istragom, kao i radi upravljanja aktivnostima ovlaštenih službenih osoba vezanih za pronalaženje osumnjičenika i prikupljanje izjava i dokaza, sprovede istragu u skladu sa ovim zakonom, daje imunitet u skladu sa zakonom, zahtjeva dostavljanje informacija od državnih organa, poduzeća, pravnih i fizičkih osoba u FBiH, izdaje pozive i naredbe i predlaže izdavanje poziva i naredbi u skladu sa ovim zakonom, izdaje narede ovlaštenoj službenoj osobi da izvrši naredbu izdatu od strane suda u skladu sa ovim zakonom, predlaže izdavanje kaznenog naloga u skladu sa članom 350. ZKP-a FBiH, podiže i zastupa optužnicu pred sudom, izjavljuje pravne lijekove i obavlja i druge poslove određene zakonom.

Ovakvo zakonsko rješenje o položaju i ulozi tužitelja u kaznenom postupku posljedica je i rezultat ukupnih tranzicijskih promjena u društvu i neophodnost njihovog usklađivanja sa nastalim promjenama, prvenstveno u tipu vlasništva, prelasku na tržišne uvjete privređivanja, te u skladu sa zahtjevom građana i društva u cjelini.

Cjenimo da je višegodišnje iskustvo u primjeni novih zakonskih rješenja dovelo do konstantnog izgrađivanja prakse u postupanja svih tužitelja KT TK-a, ali i do konstantnih problema u prakticiranju zakona u ovoj oblasti.

1.2. Organizaciona struktura i sastav KT TK-a:

Organizaciona struktura KT TK-a propisana je Zakonom o KT TK-a, a pobliže definirana važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a.

U organizacijskom smislu KT TK-a sačinjavaju: *Ured glavnog kantonalnog tužitelja, Kolegij svih tužitelja i tužiteljski odjeli, Uprava tužiteljstva i Odjel za odnose s javnošću.*

Cjenimo da se predhodna organizacijska struktura i tijekom 2016 godine pokazala dovoljno djelotvornom za optimalno funkcioniranje KT TK-a.

1.2.1. Kada je riječ o tužiteljskim odjelima, *tužiteljstvo su i u 2016 godini sačinjavaju dva Odjela (I i II).*

Tužiteljskim Odjelima neposredno rukovode zamjenici glavnog tužitelja.

Dalje su Odjeli organizirani na način da se svaki od njih sastoji od po dva Odsjeka, koji imaju određen broj tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona, a Šefovi odsjeka organiziraju rad odsjeka.

ODJEL I. se sastoji od dva odsjeka i to :

a) Odsjek za gospodarski, organizirani i koruptivni kriminal, obuhvata postupanje za kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa iz Glave XXX KZ-a FBiH (čl. 376 i 377), za kaznena djela iz Glave XXII KZ-a FBiH - kaznena djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa (čl. od 241-272), kaznena djela iz oblasti poreza (čl. 273-278 KZ-a FBiH) kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorna osobe iz Glave XXXI (čl. od 380 do 392 KZ-a FBiH), kaznena djela iz Glave XXXII KZ-a FBiH - kaznena djela protiv sistema elektronske obrade podataka (čl. 393-398 KZ-a FBiH).

b) Odsjek za genocid i ratni zločin koji obuhvata postupanje po predmetima za kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom iz Glave XVII KZ-a FBiH (član 171-203).

ODJEL II. se sastoji od tri odsjeka i to :

a) Odsjek za krvne i seksualne delikte, kao i srodna djela obuhvata postupanje za kaznena djela protiv Ustavnog poretka Federacije iz Glave XV KZ-a FBiH (čl. 149-165), kaznena djela protiv života i tijela iz Glave XVI KZ-a FBiH (čl. 166-176), kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina iz Glave XVII KZ-a FBiH (čl. 177-199), kaznena djela protiv spolne slobode i morala iz Glave XIX KZ-a FBiH (čl. 203-213), kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži iz Glave XX (čl. 214-224), kaznena djela protiv zdravlja ljudi iz Glave XXI KZ-a FBiH (čl. 225-240)., kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi iz Glave XXVII KZ-a FBiH (čl. 323-331), kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa iz Glave XXX KZ-a FBiH (čl. 358-379), *sa izuzetkom čl. 364, 373,374,375,376 i 377 kojeg rade tužitelji iz Odsjeka za privredni kriminal, korupciju i poreznu utaju* .

b) Odsjek za imovinske i delikte ugrožavanja javnog prometa obuhvata postupanje za kaznena djela protiv radnih odnosa iz Glave XXIV KZ-a FBiH (čl. 279-285), kaznena djela protiv imovine iz Glave XXV KZ-a FBiH (čl. 286-302), kaznena djela protiv sigurnosti javnog prometa iz Glave XXVIII KZ-a FBiH (čl. 323-337).), kaznena djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara iz Glave XXVI KZ-a FBiH (čl. 303-322), kaznena djela protiv pravosuđa iz Glave XXIX KZ-a FBiH (čl. 338-357).

c) Odsjek za maloljetnike:

Ovaj odsjek, kao posebna organizaciona jedinica, formiran je odlukom glavnog tužitelja nakon što je stupio na snagu ***Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku FBiH.***

U ovome odsjeku u 2016 godini su bile raspoređene su dvije tužiljice i jedan stručni suradnik, da bi tokom godine jedna od tužiteljica otišla na porodiljno odsustvo, tako da se sa ovoga odsustva nije ni vratila do kraja godine.

Sem posebne organizacione jedinice, a u cilju stvaranja svih pretpostavki za mogućnost implementiranja svih rješenja iz predhodnog zakona, a u cilju potpune zaštite djece koji se saslušavaju u određenim kaznenim predmetima, bilo da su svjedoci ili osumnjičene osobe, osigurani su svi prostorni i tehnički uvjeti za zakonit rad tužitelja sa djecom.

U vezi sa predhodnim potvrđuje se da je osigurana jedna posebno prilagođena prostorija u kojoj se djeca saslušavaju, a u kojoj prostoriji se nalazi sva neophodna tehnička oprema potrebna za audio i video snimanje saslušanja, uz naznaku da takva instalirana oprema omogućava komunikaciju postupajućih tužiteljica sa djetetom bez njihovog neposrednog kontakta tj. iz sasvim druge prostorije.

Tjekom 2026 godine je predhodna oprema i faktički korištena u određenom broju predmeta.

Ujedno, u komunikaciji/suradnji sa MUP-om TK-a iste pretpostavke su osigurane i u ovoj agenciji za provođenje zakona.

U komunikaciji koju su tužitelji imali sa djecom i maloljetnicima svoju ulogu je imala i dipl. psiholog, koja je i primljena kao stručni suradnik za tu oblast, a čije financiranje je osigurano preko IPA projekta 2013 godine. Ovaj angažman psihologa je dodatan, jer je po projektu ova suradnica raspoređen u odsjeku za ratne zločine kao podrška svjedocima-žrtvama ratnog zločina u istrazi i na suđenjima, pri čemu je za taj dodatni angažman dobijena suglasnost i nositelja projekta.

1.2.2. Kadrovska osposobljenost KT TK-a i odsustva tužitelja:

Početna jedinica mjere za uspješno izvršavanje zakonom propisanog autoriteta i zakonske tužiteljske dužnosti jesu adekvatni ljudski, prostorni i materijalno-tehnički resursi, kao i stručna osposobljenost i vještine tužitelja.

Dalje se akceptira da su dvoje tužitelja skora pa cijelu 2016 godinu proveli na bolovanju, da bi jedan od njih pri kraju 2016 godine otišao u mirovinu (70 godina života), dok je druga tužiteljica i do kraja ove godine ostala na porodiljnom odsustvu.

Na efektivnost u radu tužitelja, ali i ukupnih rezultata rada KT TK-a, djelomično utjecali su i drugi vidovi odsustvovanja sa posla tužitelja.

Kolektivni izostanci:

Izostanci po vrstama		Ukupno dana
1	Godišnji odmor	1052
2	Bolovanje	492
3	Državni praznici	176
4	Plačeno odsustvo	85
5	Edukacija	269
6	Ostali sastanci	73
7	VSTV	100
8	Ukupno dana	2247

1.2.3. Stručni suradnici/savjetnici:

Prema organizaciji KT TK-a, tužiteljima u radu pomažu stručni savjetnici.

Rad i angažman stručnih savjetnika utvrđen je u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a.

Primarna uloga savjetnika jeste da tužiteljima pruže neophodnu stručnu pomoć, prvenstveno u vođenju istraga kod složenih kaznenih predmeta, gdje su potrebna specijalistička (forenzička) znanja iz oblasti kriminalistike, ekonomije, medicine, psihologije, saobraćaja i.t.d., te da po odobrenju tužitelja samostalno provode određene istražne radnje, kao i koordinaciju i operativno vođenje toka istrage.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a treba da ima ukupno 15 stručnih savjetnika (12 stručnih savjetnika-diplomiranih pravnika, 1 stručni savjetnik-inženjer saobraćajne struke, 1 stručni savjetnik-psiholog i 1 stručni savjetnik-diplomirani ekonomista).

U izvještajnom periodu u KT TK-a je bio angažiran 1. stručni savjetnik-diplomiran pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, koji tužiteljima pružaju neophodnu stručnu pomoć u efikasnijem radu na predmetima.

Posebno se ističe činjenica da su i tijekom 2016 godine u KT TK-a bila i dalje angažirana posebna 2. stručna savjetnika koji su raspoređeni na rad u Odsjeku za ratne zločine. Ovi stručni savjetnici su realizacija ciljanog projekta pod okriljem OSCE-a_IPA 2013.

Tijekom 2016 godine evidentirana je deblokata u transferu novčanih sredstva međunarodne zajednice prema trezoru BiH, a time i prema trezoru u Tuzlanskom kantonu, a radi se o sredstvima koja su direkta podrška angažiranju predhodnih savjetnika.

Međutim, predhodan zastoj u financiranju nije doveo u pitanje funkcioniranje samog projekta i dodatnog financiranja dodatno angažiranog osoblja koje će raditi na predmetima ratnog zločina.

Dodatno angažirani tužitelj, stručni savjetnici i jedan administrativni radnik nisu prestali sa radom u KT TK-a iz isključivo razloga koji je prepoznat u nastavku posebnog napora koji je uložila Vlada Tuzlanskog kantona, koja je preuzela daljnje privremeno akontativno financiranje ovoga dijela projekta i osoblja, čime je stvorena mogućnost da se izvrše sva mjesečna plaćanja ovom osoblju, pri čemu je dobijena garancija OSCE da će do kraja godine biti isplaćene sve tranše za 2015 godinu, što je i ostvareno u međuvremenu.

Tijekom 2016 godine provedena je procedura i primljen je novi stručni savjetnik-diplomirani ekonomista, koji je odmah raspoređen u odsjek za koruptivni, gospodarski i organizirani kriminal, a efekti ovoga prijema bili su vidljivi u kratkom vremenskom periodu.

1.2.4. Pripravnici, pravni saradnici i saradnik:

Tijekom 2016 godine nastavljen je rad na realizaciji posebnog projekta pokrenutog od strane Vlade Tuzlanskog kantona, a iniciran od Ministarstva pravosuđa i uprave, koji se odnosi na prijem i osposobljavanje diplomiranih pravnika koji do sada nisu bili u prilici da provedu određeno vrijeme na obučavanju u cilju ispunjenja zakonom propisanih uvjeta za polaganje državnog, odnosno pravosudnog ispita.

Po predhodno provedenoj proceduri i u KT TK-a tijekom i ovog izvještajnog perioda primljeni kandidati obavljaju pripravnički staž, u statusu volontera, a vrijeme ovoga staža ističe u 2017 godini u lipnju mjesecu.

Sem predhodnog, po posebnom projektu Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH (U daljem tekstu: "VSTV-a BiH.") u KT TK-a, po predhodno utvrđenoj proceduri, primljeno je još 4 diplomirana pravnika, od koji njih troje ima položaj pravnih saradnika (3), a jedan saradnik, sa kojima su zaključeni ugovori o djelu na određeno vrijeme, sa mogućnošću produljenja, što opet ovisi o odluci VSTV-a BiH.

Posebna sredstva za plaćanje predhodnih saradnika je osiguralo VSTV BiH.

1.2.5. Uprava KT TK-a.:

Upravom tužiteljstva rukovodi glavni kantonalni tužitelj, uz pomoć dva zamjenika glavnog tužioca, šefova odsjeka i sekretara Tužilaštva.

Tijekom 2016 godine upravu KT TK-a su činili Ured sekretara, Odjel za registar i arhivu, Odjel za finansijsko-materijalne poslove, Odjel za odnose sa javnošću i Odjel za administrativno-tehničke i pomoćne poslove.

1.2.6. Mjesna i stvarna nadležnost tužiteljstva:

Mjesna i stvarna nadležnost KT TK-a po zakonu se vezuje za mjesnu i stvarnu nadležnost Kantonalnog suda Tuzla i Općinskih sudova u Tuzli, Banovićima, Gračanici, Gradačcu, Lukavcu, Kalesiji i Živinicama.

Dakle, KT TK-a ima najveću disperziju mjesne nadležnosti od svih tužiteljstava u BiH, što posebno utječe na efikasnost i efektivnost u našem radu.

1.4. Materijalno-tehnička osposobljenost KT TK-a:

Shodno važećem Zakonu o plaćama i ostalim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđena je mjesečna plaća kantonalnog tužitelja, bez prava na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti i povrede, naknadu za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju.

S obzirom da su ispunjeni zakonski uvjeti za korekciju osnovne mjesečne plaće u skladu sa čl. 6, st. 2 i 3 Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno da je došlo do povećanja prosječne mjesečne neto plaće u Bosni i Hercegovini u predhodnoj kalendarskoj godini, to je po zakonom propisanim mjerilima i *utvrđen je iznos osnovne mjesečne neto plaće tužiteljima u iznosu od 2496,36 KM od 01.01.2016 godine.*

Što se tiče tehničke opremljenosti kompjuterskom opremom i zastupljenosti informacionih tehnologija u radu stanje je na potpuno zadovoljavajućem nivou, imajući u vidu da je kompjuterska oprema u apsolutnom smislu donacijama zanočljena.

U KT TK-a je uspostavljena kompjuterska mreža, te je izvršeno priključenje na internet, da bi tokom 2016 godine u KT TK-a bila više puta bila faktički aktivirana u predhodnoj godini instalirana oprema kojom se omogućava link veza između svih pravosudnih tjela u BiH, kao i sa odgovarajućim institucijama u trećim zemljama (Link veze su uspostavljane sa Tužiteljstvom F.BiH i Tužiteljstvom Zeničko-dobojskog kantona, VSTV BiH, Okružnim sudom u Ljubljani i dr.)

Ova oprema osigurava smanjenje troškova istražnog i naknadnih sudskih kaznenih postupaka, jer se otvaraju sve tehničke mogućnosti saslušanja i ispitivanja svjedoka „na daljinu“, što je u BiH posebno bitno obzirom da se značajan broj građana i državljana BiH nalazi na boravku u trećim zemljama.

U 2016 godini u KT TK-a je i dalje bilo u funkciji evidentiranja predmeta i rada na istim putem TCMS sistema-automatsko unošenje i raspodjela predmeta po tužiocima, koji sistem je i u ovoj godini nadograđivana u svrhu poboljšanja efikasnosti i sadržajnosti evidentiranih bitnih podataka o predmetima i spisima.

U KT TK-a je i ove godine bila u funkciji instalirana lokalna mreža na način priključenja svih instaliranih radnih stanica na lokalne mreže, tako da svi korisnici IKT opreme na jednoj lokaciji mogu komunicirati putem elektronske pošte, imati pristup dokumentima kao i mogućnost zaštite svih dokumenata na serverima. Na ovaj način je znatno poboljšana komunikacija među zaposlenima u tužiteljstvu i sudovima.

Imajući u vidu osnovne karakteristike tužiteljske organizacije i pravosuđa u cjelini, kada je u pitanju materijalni položaj i uvjeti rada i dalje se ističe ostvarenje cilja u samostalnom sudskom i tužiteljskom proračunu, koji bi operativno bio odvojen od proračuna kantona. Na taj način sredstva bi se usmjeravala u jedinstven sudski i tužiteljski proračun, čime bi smisao zakonom uspostavljenog načela samostalnosti tužiteljstva bio u potpunosti ispunjen.

Ukupno gledajući može se konstatirati da je materijalno-tehnička opremljenost KT TK-a dobra, tako da ista niti jednim svojim segmentom nije utjecala na efikasnost i efektnost u radu ovoga tužiteljstva.

Na predhodno dobro materijalno-tehničko stanje potreba KT TK-a značajno je svojim odlukama doprinjela i Vlada TK-a, koja u ovoj godini je bila mehanizam podrške, a niti jednim djelom ne i problema u radu ovoga tužiteljstva, što je po našem sznanju u FbiH primjer sam za sebe.

2. KVANTITET i KVALITETA RADA KT TK-a:

2.1. Tijekom 2016 godine ukupno ostvarenje norme u KT TK-a je 108,25 %.

Najveća pojedinačno ostvarena norma tužitelja je 157 %, dok je najniža norma 65 %.

5. tužitelja su ostvarili norme ispod 100 %, (*U 2015 godini 11 tužitelja*), dok je njih 29. ostvarilo norme iznad 100 % (*U 2015 godini 24 tužitelja*).

Ostvarena pojedinačna norma tužitelja:

Odsjek za krvne i seksualne delikte		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Danica Arapović Kovačević – šef odsjeka	108,59%
2	Fahrudin Šljivić	113,74%
3	Damir Čačković	108,60%
4	Slaven Koval	104,18%
5	Alma Dubravić	68,52%
6	Mensur Mujarić	100,56%
7	Ganijeta Arifhodžić	136,48%
8	Sead Hodžić	115,78%
	Prosječna norma odsjeka	107,05%

Odsjek za imovinske i saobraćajne delikte		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Jasmina Mujezinović – šef odsjeka	154,54%
2	Mirsada Kalaba	107,85%
3	Damir Čajić	104,13%
4	Jezdimir Spasojević	110,85%
5	Dževad Čejvanović	105,98%
6	Damir Suhonjić	116,98%
7	Saša Eraković	106,97%
8	Dina Hrustanović	80,30%
9	Maja Nurkanović	66,99%
10	Zikreta Džibrić	116,17%
11	Jasminka Jovičić	117,14%
12	Amina Bakić	109,12%
	Prosječna norma odsjeka	108%

Odsjek za ratni zločin		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Alma Džaferović – šefica odsjeka	139,40%
2	Emir Ibrahimović	109,80%
3	Emir Bakić	65,10%
	Prosječna norma odsjeka	104,76%

Odsjek za korupciju, privredni kriminal sa poreskim utajama		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Dalibor Bingas – šef odsjeka	103,54%
2	Jasminka Djedović	116,72%
3	Nihad Halilčević	114,95%
4	Čazim Serhatlić	106,84%
5	Kenan Balić	153,09%
6	Selma Kišić	127,87%
7	Vedran Alidžanović	108,60%
8	Dražan Milićević	124,78
9	Anela Garčević	109,24%
	Prosječna norma odsjeka	118,40%

Odsjek za maloljetnike		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Lejla Gazibegović Begović – šefica odsjeka	157,41%
2	Jasminka Alagić	95,43%
	Prosječna norma odsjeka	126,42%

Predhodni rezultati su očekivani i kao takvi su bili i projicirani na početku 2016 godine.

Praćenje efektivnosti u radu odsjeka i tužitelja permanentno je praćeno i u izvještajnom periodu.

Predhodno dobija na svom punom značenju kada se cijene i posebne odredbe Pravila o orijentacionim mjerilima koja se odnose na posebno vrednovanje rada tužitelja na pojedinim predmetima, koje vrednovanje i nije određivo propisano, iako je ostavljeno kao mogućnost.

Ono što će se zapaziti kroz statističke podatke u ovome izvještaju rezultati u 2016 godini su u svakom slučaju bolji od onih iz predhodne godine, što se odnosi na ocjenu i kvaliteta rada pojedinih tužitelja, ali i KT TK-a u cjelini.

2.2. Ostvarenje orijentacionih normi u KT TK-a je posljedica posebnog i promjenjenog odnosa prema strukturi predmeta prvenstveno u Odsjecima za gospodarski, organizirani i koruptivni kriminal, ali isto tako i za imovinske i delikte ugrožavanja javnog prometa.

Naime, u odnosu na ranije godine i u 2016 godini, zbog poduzetih različitih mjera, su se očekivali i ostvarili bolji rezultati posebice u predhodna 2 odsjeka.

Dodatne organizacijske mjere iz 2014 godine, koje su u 2015 godini trebale da doprinesu brzom i kvalitetnom rješavanju bitnih predmeta u predhodnoj oblasti kriminaliteta, su ostvarile svoj

projecirani cilj, što se se ogledala i u činjenici da je kod svakog tužitelja odsjeka za *privredni, organizirani i koruptivni kriminal* određen broj predmeta određen kao prioritetan u radu, a rad na takvim predmetima je permanentno praćen i analiziran od strane glavnog tužitelja, njegovih zamjenika i šefa ovoga odsjeka, što je u svakom slučaju doprinosilo i kvalitetu u radu i odlukama tužitelja u tim predmetima.

Potpuno drugi pristup u odsjeku za gospodarski, organizirani i koruptivni criminal, i u 2016 godini, se ogledao i kod analize KTA predmeta, koji su početno imali ovakav status (predmeti u kojima nije definirana osumnječena osoba ili samo kazneno djelo), da bi naknadno bili evidentirani kao KT predmeti.

Ovakve organizacijske promjene su u 2016 godini polučile pozitivne efekte, koji su se ogledali u daleko većem broju predmeta u ovoj oblasti koji su rezultirali donošenjem konačnih tužiteljskih odluka, i to kako onih kojima je otvorena i vođena istraga, tako i onih u kojima je podignuta optužnica, čiji broj je projecirano veći u odnosu na njihov broj u 2015 godinu.

Ovim putem akceptiramo da je u 2016 godini podignut veći broj optužnica, koje su potvrđene od strane nadležnih sudova, čiji predmet jesu bili upravo slučajevi počinjenja koruptivnih kaznenih djela o kojima je javnost bila posebno senzibilirana, jer su se odnosili upravo na djela počinjena od visoko pozicioniranih dužnosnika u FBiH, TK-a i u općinama ovoga područja.

Sve to je bio rezultat stručnog vođenja izuzetno složenih istraga od strane jednog ili više tužitelja KT TK-a, s tim da se poboljšanje očekivano događalo i iz razloga što su u složenim predmetima istrage, ali i prije njenog zvaničnog početka, posebnom tužiteljskom naredbom bili formirani posebni istražni timovi, u kojima su aktivno djelovali i ovlaštene službene osobe iz agencija za provođenje zakona sa sjedištem na području TK-a.

Istražni timovi su doprinjeli efikasnijem i efektnijem radu na posebno složenim predmetima iz oblasti koruptivnog, organiziranog i gospodarskog kriminala.

U predhodnu svrhu u 2016 godini, a po predhodnom zajedničkom dogovoru sa rukovoditeljima agencija za provođenje zakona, svakog prvog petka u mjesecu je održavan zajednički sastanak glavnog tužitelja, njegovih zamjenika, kao i šefova sva četiri odsjeka, sa predhodnim rukovoditeljima, na kojim sastancima je raspravljano o općim pitanjima koja treba da dovedu do povećanja efikasnosti i efektnosti u izvršenju zajedničkih zadataka, a sve u svrhu otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela.

Ujedno, tijekom ove godine po dva tužitelja su obilazila sjedišta policijskih uprava na teritoriji TK-a, gdje je rađena edukacija ovlaštenih službenih osoba (OSO) na bitnim pitanjima koja su se vezivala za zakonitost hpšenja, pritvora, provođenja radnji dokazivanja i dr., što je sve trebalo da otkolni opasnosti od nezakonitog rada ovlaštenih službenih osoba u tim oblastima izvršenja procesnog zakonodavstva.

Posebna pažnja je bila posebno usmjerena i na izvršenje međusobnih obaveza koje proizilaze za OSO i tužitelje po Uputstvu iz listopada 2013 godine, o postupanju i suradnji OSL-a i tužitelja u provođenju radnji dokazivanja tijekom istrage.

Tijekom 2016 godine u organizacija menadžmenta Uprave policije MUP-a TK-a I ovoga tužitelja održana su dva velika skupa u velikoj Sali za sastanke PU Lukavac u Lukavcu, na kojim sastancima je prisustvovao veliki broj OSO iz PU na području TK-a (50 tak prisutnih OSO), na kojim sastancima su glavni tužitelj I njegova dva zamjenika upoznavali OSO o aktualnim pitanjima koja se vezuju za sudsku praksu o zakonitosti mjera pritvora, radnji hapšenja I radnji dokazivanja, sa prijedlogom mjera koje treba poduzimati u svrhu ostvarenja zakonitosti u radu I u ovoj oblasti.

Ujedno, postala je uobičajna praksa u ovom izvještajnom periodu ad hoc sastanaka sa Policijskim komesarom MUP-a TK-a, kao i najodgovornijim osobama iz Uprave policije MUP-a TK-a, sve sa ciljem poboljšanja i unapređenja rada u pojedinačnim bitnim predmetima.

Napredak u suradnji je evidentan, ali je potrebno nastaviti permanentno sastajanje sa odgovornim osobama iz agencija za provođenje zakona.

2.3. U narednom dijelu ovoga izvještaja prikazat će se statistički podatci iz TCMS-a koji se odnose na efektivne rezultate rada po određenim grupama kaznenih djela za sve odsjeke (I.), sa posebnom pažnjom na odsjek za korupciju...(II.):

I. Podaci o prijavama iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Neriješeno prijava iz ranijih godina	Primljeno prijava u toku izvještajnog perioda	Ukupno prijava u radu	Riješeno prijava u toku izvještajnog perioda	Neriješeno na kraju izvještajnog perioda
KT	1305	2936	4241	2979	1262
KTK	94	187	281	168	113
KTPO	101	194	295	208	87
KTO	0	6	6	5	1
KTRZ	2	5	7	3	4
KTM	19	136	155	125	30

(KT-Opći kriminal; KTK-Korupcija; KTPO-gospodarski kriminal; KTO-Organizirani kriminal; KTRZ-Ratni zločini; KTM_Maloljetnički predmeti).

Dakle, u ovome periodu je riješeno više prijava ego u ranijem periodu, više od primljenog broja, tako da su zaostatci smanjeni.

Podaci o otvorenim istragama iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Neriješeno istraga iz ranijih godina	Naređene istrage u toku izvještajnog perioda	Ukupno istraga u radu	Riješeno istraga u toku izvještajnog perioda	Neriješeno istraga na kraju izvještajnog perioda
KT	425	2201	2626	2240	386
KTK	17	50	67	40	27
KTPO	30	164	194	162	32
KTO	0	4	4	4	0
KTRZ	1	1	2	1	1
KTM	15	73	88	82	6

Podaci o optužnicama iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Broj optužnica podignutih prije izvještajnog perioda	Broj podignutih optužnica u toku izvještajnog perioda	Ukupan broj podignutih optužnica	Broj potvrđenih optužnica u toku izvještajnog perioda	Broj optužnica čije je potvrđivanje odbijeno	Broj optužnica za koje do kraja izv. perioda nije donesena odluka o potvrđivanju
KT	555	1920	2475	2072	1	378
KTK	17	31	48	36	0	10
KTPO	30	123	153	142	0	12
KTO	0	3	3	2	0	1
KTRZ	0	1	1	1	0	0

U odnosu na predhodne podatke cijenimo potpuno objektiviziranom projekciju koja je data u još u 2014 godinu da će, a što i jeste razultiralo stvarno daleko boljim rezultatima u ovoj oblasti otkrivanja i gonjenja kaznenih djela, jer je donesen veći broj konačnih tužiteljskih odluka, a posebice se očekivao i ostvario veći broj konačnih tužiteljskih odluka u predmetima koji su označeni kao složeni predmeti.

Ni tijekom 2016 godini nije došlo do primjene 25 Zakonom o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u F BiH, jer nisu formirani ni Poseban odjel Vrhovnog suda F BiH, a niti Poseban odjel Federalnog tužiteljstva FBiH, tako da je KT TK-a nastavilo da istim intezitetom radi na ovim predmetima do njihovog konačnog preuzimanja od strane nadležnih federalnih pravosudnih institucija.

2.4. Mjere i radnje koje po nama apsolutno utječu na kvalitet tužiteljskog rada jesu i one kojima se osigurava potpuno ali i pravilno korištenja svih alata koji su kao takvi propisani procesnim zakonodavstvom.

I tijekom 2016 godine su posebno došli do izražaja pozitivni efekti u promjenjenom postupanju tužitelja na način na koji je to naloženo jednom od Obveznih instrukcija glavnog tužitelja u smislu obvezne provjere prije optuženja da li se protiv iste ili istih osoba u KT TK-a vodi samo konkretna istraga, ili protiv iste ili istih osoba ima više otvorenih istraga.

Svrha predhodne instrukcije je bila i da se anuliraju negativne posljedice u smislu da, iako su postojali svi zakonom propisani uvjeti da rad na više predmeta bude spojen još u fazi istrage, i da nakon njenog okončanja bude podignuta jedna optužnica, predmeti u istrazi nisu spajani, pa su onda podizane pojedinačne optužnice, a da pri tome uopće nije provjeravano da li protiv iste osobe ili osoba ima još nezavršenih istraga, ili podignutih optužnica protiv iste ili istih osoba.

Daljnje negativne posljedice predhodnog jesu i da je rad tužitelja na svakom pojedinačnom predmetu daleko skuplji od rada na svim predmetima i jedinstvenom odlučivanju jednom optužnicom, a onda i kada se pred sudom ne podiže jedna nego više optužnica, onda je i suđenje u svakom pojedinačnom slučaju daleko skuplje od onoga koje bi bilo da je podignuta jedna optužnica.

Ujedno, i kada se događala situacija da iako nije vođena jedinstvena istraga, nego pojedinačna po svakom podnesenom izvještaju o počinjenom djelu, sa daljnjom posljedicom da onda i nije podizana jedna nego više optužnica protiv iste ili istih osoba, tužitelji uopće nisu provjeravali da li postoji više takvih predmeta pred sudom, pa onda i nisu sudu podnosili prijedloge o vođenju jedinstvenog postupka i donošenju jedne presude (spajanje postupka) protiv jedne ili više osoba po svim takvim pojedinačnim optužnicama.

Nakon zapažanja predhodne loše prakse, i nakon predhodne obvezne instrukcije donesene u cilju poboljšanja takve prakse, cijenimo da je i u 2016 godina došlo do apsolutnog napredka u praksi postupanja tužitelja, tako da je predhodna loša praksa skoro pa napuštena, te se sada, još u istrazi, predhodni podatci provjeravaju, a u vrijeme podizanja optužnice svaki tužitelj mora zvanično pismeno zabilježiti da je izvršio odgovarajuće provjere i utvrdio da li se vodi istraga protiv iste ili istih osoba i u drugim predmetima, odnosno da li je već predhodno podignuta i neka druga optužnica protiv istih osoba, te ukoliko jeste onda se spaja, ili se pred sudom traži spajanje više predmeta u cilju jednog suđenja i donošenja jedne sudske odluke.

Obvezna instrukcija je trebala, i jeste, osigurala jedinstveno djelovanje svih tužitelja u ovakvim procesnim situacijama, i ona je trebala otkloniti opasnosti zbog predhodnog nečinjenja, koja opasnost se ogledala u tome da su pojedinačno podignute optužnice protiv pojedinih osoba mogle, i u nekim ranijim slučajevima stvarno i jesu, dovesti do pravomoćnih sudskih odluka, što bi onda stvaralo realnu opasnost da sud kod odlučivanja o drugim potvrđenim optužnicama protiv istih osoba zaključuje da se radi o presuđenoj stvari, jer bi onda radnje iz drugih optužnica ulazile u konstrukciju produženog kaznenog djela.

Posljedica svih predhodnih aktivnosti jeste da je u izvještajnoj 2016 godini evidentiran veći broj spajanja postupka kako za vrijeme trajanja istraga, tako i prijedloga tužitelja i odluka sudova kojima je izvršeno spajanja više predmeta protiv osumnječenih protiv kojih egzistira upravo više predmeta zbog istih ili istovrsnih kaznenih djela.

Predmeti završeni spajanjem više predmeta u posljednje 3 godine:

Vrsta predmeta	2014	2015	2016
KT	175	323	261
KTA	561	915	904
KTARZ	3	1	2
KTM	40	36	15
KTN	190	558	700
KTPO	1	6	3
KTK	6	5	6
Ukupno	976	1844	1891

U radu na starim predmetima i u ovome izvještajnom periodu je bilo angažirano dodatno osoblje od strane Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (VSTV-a BiH) .

Tijekom 2016 godine nastavljen je angažman 4 diplomirana pravnika po posebnom projektu VSTV-a sa posebnim ciljem rada na smanjenju broja starih predmeta, što je polučilo dobre rezultate i u ovoj godini u ovoj oblasti.

2.4. Bitnim cijenimo i rezultate koji se vezuju za ***efektivnu kaznenu politiku ostvarenu u 2016 godini.***

U vezi sa predhodnim sljedeće podatke cijenimo bitnim:

Vrsta predmeta	Osuđujuća presuda - Zatvor	Osuđujuća presuda – Novčana	Osuđujuća presuda - Uslovna	Osuđujuća presuda – Sudska opomena	Osuđujuća presuda – oslobađanje kazne
KT	388	152	1534	16	1
KTK	5	1	25	0	0
KTPO	7	3	108	3	0
KTO	2	0	0	0	0
KTRZ	3	0	0	0	0
SUM	405	156	1667	19	1

Naime, na početku 2016 godine su pravljene procjene i ocjene ostvarene kaznene politike u vezi sa pozicijom tužiteljstva u toj oblasti.

Zapaženo je da je i predhodnih godina Uvjetna osuda, kao posebna kaznenopravna sankcija, koja je i po zakonu jedna od mjera upozorenja, bila najzastupljenija sankcija koju je sud izricao, *posebno ako se radilo o „blažim“ kaznenim djelima.*

Međutim, predhodno i nije toliko bitno bilo koliko je bilo bitno naše zapažanje loše sudske prakse da je ta i takva mjera upozorenja izricana čak višestrukim specijalnim povratnicima, a da pri tome ranija uvjetna osuda uopće posebno nije cijenjena, a posebno ne i opozivana, iako je zakon propisao takvu mogućnost.

Istini za volju niti su tužitelji ranije u optužnicama, ali i na glavnim pretresima nisu predlagali sudu opozivanje uvjetnih osuda zbog specijalnog recidiva (čl. 62-68 KZ-a FBiH).

Posebno smo zapazili da su sudovi znali i više puta istom optuženom izricati uvjetne osude i pored činjenice da je u novim postupcima činio ista ili istovrsna kaznena djela, što je potpuno obezvrijeđivalo ovu mjeru-sankciju, ali i autoritet suda i tužitelja.

Predhodna praksa sudova je počela da se mijenja još u 2014 godini isključivo i samo iz razloga nove proaktivne uloge tužitelja u ovakvim slučajevima, i to kroz tužiteljske prijedloge sudu za opoziv uvjetnih osoba recidivistima koji su novo kazneno djelo počinili za vrijeme provjeravanja/kušnje, na način stavljanja ovakvih prijedloga u optužnicama ili na glavnom pretresu, koja praksa je bezrezervno nastavljena i u 2016 godini.

Rezultat predhodnog je sada posebno vidljiv i u 2016 godini, jer su većina naših prijedloga za opoziv uvjetnih osuda, pod zakonom propisanim uvjetima, usvojeni, uvjetne osude opozvane, a nakon toga optuženima su izricanje jedinstvene kazne zatvora.

I predhodna „loša“ praksa je promijenjena činjenicom da je glavni tužitelj i u ovoj oblasti primjene zakona izdao obavezu instrukciju svim tužiteljima, po kojoj su isti dužni da već u optužnicama, ili najkasnije na glavnom pretresu, kada se utvrdi da za to postoje zakonom propisani uvjeti, pokrenu postupak opoziva uvjetne osude, predlaganjem sudu da se aktivira mehanizam opoziva, a to posebice u slučajima specijalnog povrata u počinjenju kaznenih djela.

Predhodna dužnost u postupanju tužitelja po predhodnoj obaveznoj instrukciji bila je u 2016 godini predmetom posebne i permanentne kontrole od strane oba zamjenika glavnog tužitelja, kao i samog glavnog tužitelja, što je i rezultiralo novom dobrom praksom sudova.

Na kaznenu politiku sudova KT TK-a je uticalo i podnošenjem žalbi na presude u dijelu odlučivanja sudova o kaznenopravnoj sankciji.

Posebnim ističemo da je i u 2016 godini egzistirao generalan stav da se KT TK-a ima uvijek žaliti u slučajevima kada se građanima TK-a sudi za kaznena djela neovlaštenog držanja eksplozivnih materija i „dugog“ naoružanja, i kada sud tim optuženim izrekne kaznenu sankciju-uvjetnu

osudu, te da žalbom tražimo preinačenje presude u odluci o sankciji sa prijedlogom da sud izrekne kazne zatvora.

Međutim, i dalje cijenimo da kaznena politika nije adekvatna postojećem stanju društvenih odnosa na području TK-a, što se posebice odnosi na broj izrečenih uvjetnih osuda.

Iako je kaznena politika posljedica sudskih odluka, ipak cijenimo da kroz povećan broj izjavljenih žalbi na prvostupanjeske presude, kao i kroz dodatne radnje u prvostupanjskom postupku kod prikupljanja svih dokaza i informacija koje utječu na odluku suda o izboru kaznenih sankcija možemo utjecati na strožiju i primjereniju kaznenu politiku u narednom periodu.

2.5. Dalje bitnim cijenimo i rezultate koji su u KT TK-a ostvareni i u 2016 godini, a koji se odnose na radnje tužitelja koje doprinose direktno poboljšavaju poziciju žrtve/oštećenih u kaznenom postupku.

Pozicija oštećenog u kaznenom periodu u ranijim periodima je bila determinirana isključivo kroz samostalno djelovanje istih, ili kroz radnje koje je u tom postupku poduzimao njihov punomoćnik.

Pri tome nije bilo zabilježeno da su tužitelji tijekom istrage provodili mjere i prikupljali dokaze koji se odnose na postavljeni imovinsko-pravni zahtjev oštećenog (čl. 45 st. 2 g) i čl. 211 ZKP-a FBiH), a to posebno ne u slučajevima gdje taj dio poduzetih radnji i mjera neće učestvovati na ostvarenje optimalnih rokova u završetku istrage.

Dalje je posebno zapaženo da i u situacijama u kojima je činjenična dispozicija naše optužnice sadržavala decidnu činjeničnu tvrdnju o visini štete na način njenog tačnog novčanog određenja, što bi sudovi presudom i prihvatili, ali onda i pored postavljenog opredjeljenog zahtjeva oštećenih, presudom nije odlučivano o tim zahtjevima.

I tijekom 2016 godine, ali i u obimu kao predhodnih godina, zapažena je „loša“ praksa sudova u slučajevima kada su presudama i usvajali postavljeni imovinsko pravni zahtjev oštećenih, a kod izriču uvjetne osude, sudovi nisu aktivirali i mehanizme iz čl. 63 KZ-a FBiH, a po kojoj odredbi je sud u mogućnosti da u uvjetnoj osudi optuženiku odredi i ispunjavanje sljedećih obaveza: da isti vrati imovinsku korist pribavljenu kaznenim djelom, da nadoknadi štetu koju je pričinio kaznenim djelom, ili da ispuni druge obaveze predviđene kaznenim zakonodavstvom u Federaciji.

Iz predhodnih razloga je ponovno aktivirana obavezna instrukcija glavnog tužitelja po kojoj su tužitelji dužni da u predhodnoj situaciji nečinjenja sudova izjavljuju žalbe i traže da se ispunjenje obaveza naknade štete oštećenim uvjetuje kao posebna radnja, a za slučaj da optuženici tu obavezu ne ispune u ostavljenom roku da je opozove uvjetna osuda i odredi izvršenje kazne utvrđene u toj osudi.

Poduzete mjere i radnje KT TK-a i u 2016 godini u tom cilju su bile efektivne, tako da sada imamo, u pravilu, novu dobru sudsku praksu, kao i adekvatnu i potpuniju zaštitu oštećenog u kaznenom postupku.

Međutim, efekti predhodne obvezne instrukcije su ostvareni u 2016 godini i kroz zaključene sporazume o priznanju krivnje između KT TK-a i osumnječenika, kao i kroz prijedloge u optužnicama za izdavanje kaznenih naloga.

U 2016 godini nastavljena je i praksa da tužitelji, nakon pravomoćnosti presuda u kojima je izrečena uvjetan osuda sa uvjetovanom obavezom osuđenog da naknadi štetu oštećenom, nisu mogli izdavati naredbe o arhiviranju spisa, nego su bili i jesu u obavezi da prate ispunjenje ovakve obaveze osuđenog, a u slučaju kada isti, u ostavljenom roku u presudi, ne ispuni svoju dužnost nadoknade štete oštećenom da su tužitelji dužni pred sudovima pokretati postupak opoziva izrečene uvjetne osude i tražiti izvršenje utvrđene kazne zbog ovoga neispunjenja.

2.6. Negativna praksa iz predhodnih perioda i dalje je zapažena vezano za sadržaj optužnica KT TK-a u kojima se radi o kaznenim djelima protiv sigurnosti javnog prometa.

Pri tome su se posebno imala u vidu ova kaznena djela kojima je umišljajno ugrožen javni promet i doveden u opasnost život i tijelo ljudi, a sve to je bila posljedica alkoholožiranosti osobe koja je počinila to djelo.

Pri tome je zapaženo da su optužnice sadržavale i prijedloge da se optuženima izrekne i mjera sigurnosti zabrane upravljanja vozilom određene kategorije u određeno vrijeme, ali su i dalje, u ne malom broju slučajeva, sudovi u ovim predmetima izricali uvjetne osude, a da nisu odlučivali, sukladno zakonu, da će u slučaju kršenja izrečene mjere za vrijeme njenog trajanja sud opozvati uvjetnu osudu i izreći izvršenje utvrđene kazne iz takve osude.

U predhodnim slučajevima je KT TK-a izjavljivalo žalbe.

Dakle, predhodna loša praksa sudova u 2016 godini nije bila napuštena, ali je, kao posljedica posebne obvezne instrukcije Glavnog tužitelja KT TK-a, takva praksa napuštena od KT TK-a kod zaključivanja sporazuma o priznanju krivnje sa osumnjičenim za ova kaznena djela, na način da je u djelu sporazuma i o ovoj mjeri sigurnosti određeno da će u slučaju kršenja izrečene mjere, za vrijeme njenog trajanja, sud opozvati uvjetnu osudu i izreći izvršenje utvrđene kazne iz takve osude.

2.7. Tijekom 2016 godine posebna pažnja je bila usmjerena na izvršenje odredbi ZKP-a FBiH u vezi sa mogućnosti da tužitelj sa osumnječenima zaključuje sporazume o priznanju krivnje, kao i da podigne optužnicu sa kaznenim nalogima, a kada je takva mogućnost zakonom propisana.

Cjeneći broj predmeta u kojima su zaključeni sporazumi o priznanju krivnje sa osumnjičenim tijekom 2015 godine, zaključujemo da je ovaj institut procesnog kaznenog zakonodavstva došao više do izražaja nego predhodnih godina.

Potvrda predhodnog jesu i uporedni podatci o broju predmeta u kojima je KT TK-a sa osumnječenici/optuženicima, tijekom **2014, 2015 i 2016 godine, zaključilo sporazume o priznanju krivnji:**

	Zaključeno sporazuma - Predmeti	Zaključeno sporazuma - Lica
2014. godina	74	139
2015. godina	70	101
2016. godina	85	113

Dalje se u potvrdi predhodnog prezentiraju i podatci o broju predmeta u kojima su, tijekom **2014, 2015 i 2016 godine, podignute optužnice sa prijedlogom sudu za izdavanje kaznenih naloga:**

	Optužnica sa kaznenim nalogom – Predmeti	Optužnica sa kaznenim nalogom Osobe
2014. godina	606	684
2015. godina	701	798
2016. godina	585	631

Cjeneći predhodne podatke očigledan je stalan napredak koji je ostvaren u izvještajnom periodu, ali se ipak cijeni da on nije dovoljan i da u ovoj oblasti treba činiti dodatne napore na povećanju broja predmeta koji se okončavaju na ove načine, pri čemu se i tužitelji moraju rukovoditi činjenicom da se vještine sporazumjevanja posebno nagrađuju i kod godišnjeg ocjenjivanja rada svakog pojedinog tužitelja.

Predhodni procesni instituti osiguravaju smanjenje troškova kaznenog postupka jer se izbjegava glavni pretres, žalbeni postupak i dr., što nije bez značaja u aktualnom vremenu.

2.8. U narednom dijelu slijede podatci za 2016 godinu o vrstama presuda po karakteru odluka suda o meritumu, kao i o broju žalbi koje su od KT TK-a izjavljene u ovoj godini na prvostupanjske presude, kao i broj odluka sudova o našim žalbama, tako da se razlika između broja izjavljenih žalbi i broj odluka po žalbi odnosi na broj žalbi o kojima još uvijek nije donesena odluka suda.

Vrsta predmeta	Obustava postupka	Osuđujuće presude	Odbijajuće presude	Oslođajuće presude	Uložene žalbe	Uvažene žalbe	Odbijene žalbe
KT	83	2091	10	97	609	53	281
CTK	1	31	0	3	11	0	0
CTPO	1	122	0	3	17	6	6
CTO	0	2	0	0	1	0	0
CTRZ	0	3	0	0	3	0	0
SUM	85	2249	10	103	641	59	287

2.9. Međutim, i u 2016 godini suočili smo se sa daleko većim standardom kod odlučivanja Vrhovnog suda FBiH, kao i *Ustavnog suda BiH*, vezano za zakonitost kod određivanja i produžavanja mjere pritvora, a posebno ako se prihvati da su to razlozi propisani u toku d) st. 1 čl. 146 ZKP-a FBiH.

Kako Ustav BiH propisuje da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obvezujuće to iste i ne mogu biti predmetom bilo kakvog komentara nego se kao takve imaju izvršiti i prema njima usaglasiti praktično postupanje KT TK-a, kod predlaganja da pritvor bude određen, ili produžen u bilo kojoj fazi kaznenog postupka.

Problemi koji su se pojavili u ovoj oblasti moraju da dovedu do novog proaktivnog načina postupanja tužitelja u ovim i ovakvim procesnim situacijama, što bi onda značilo njihovo ohrabrivanje i da češće posežu za drugim blažim mjerama sa kojima se osigurava prisustvo osumnjičenih u kaznenom postupku, kao i uspješno vođenje istoga postupka.

U vezi sa predhodnim se prevashodno misli na zakonom propisane mjere zabrane, a posebno one koja se naziva „*kućni pritvor*“, *jamstvo*, zabrana kontakata sa supoočiniteljima, svjedocima i dr. određenim osobama, ali i ostale blaže a zakonom propisane alternativne mjere.

Kod predhodnog promjenjenog odnosa prema najtežoj mjeri-pritvoru glavni tužitelj mora da osigura jedinstveno djelovanje svih tužitelja u KT TK-a.

U vezi sa predhodnim cijenimo bitnim istaći i činjenicu da i dalje postoji pogrešna percepcija javnosti kada, nakon više mjeseci, i pored našeg prijedloga da pritvor bude produžen, sud donese odluku o ukidanju mjere pritvora, sa ili bez određenja o donošenju odluke o primjeni drugih blažih zakonom propisanih mjera.

Naime, u povodu odluke suda o ukidanju mjere pritvora u javnosti se stvara dojam da je činom puštanja na slobodu osumnječena osoba u biti oslobođena od bilo kakve optužbe za kazneno djelo za koje se vodi istraga, pri čemu se mjera pritvora ne cijeni kao jedna od zakonom propisana mjera kojom se u biti samo osigurava prisustvo osumnjičene osobe i uspješno vođenje tog kaznenog postupka, a da se ukidanjem ove mjere osumnjičena osobe ne oslobađa od krivnje

za kazneno djelo za koje se vodi postupak protiv iste, jer se ova, kao i primjena drugih zakonom propisanih mjera, ne može cijeliti i kao odluku suda o krivnji pritvorene osobe.

I predhodno pripisujemo lošim komunikacijskim kanalima sa građanima na području cijelog TK-a.

2.9. Zadatak KT TK-a u širem smislu je generalna prevencija kao i specijalna prevencija, izražena kroz otkrivanje i progon počinitelja kaznenih djela.

Od suštinskog je značaja procjena postojanja osnova sumnje kao zakonskog preduvjeta za postupanje tužitelja, pri čemu je neophodno osigurati poštivanje ljudskih prava u smislu zaštite od neutemeljenog kaznenog progona.

Jedan od najdelikatnijih dijelova tužiteljskog posla jeste procjena postojanja osnove sumnje da bi se moglo narediti provođenje istrage s jedne strane, i s druge strane zaštita građana od mogućeg neosnovanog vođenja istrage i podizanja optužnice, što zavisi isključivo od procjene tužitelja.

Na temelju nekoliko pokazatelja moguće je ocijeniti uspješnost djelovanja KT TK-a u postupcima otkrivanja počinitelja kaznenih djela.

To su prvenstveno pokazatelji o:

*broju otkrivenih kaznenih djela i počinitelja tih djela,
broju donesenih naredbi za provođenje istrage,
broju tužiteljskih odluka da se istraga ne pokrene ili da se otvorena istraga obustavi,
broju podnesenih i potvrđenih optužnica,
broju presuđenih predmeta,
vrsti izrečenih presuda,
izjavljenim žalbama, kao i
ostvarenje norme tužilaca, a u vezi sa predhodnim i ostavriavanje norme tužitelja u godini na koju se odnosi ovaj izvještaj.*

U narednom dijelu ovoga izvještaja prezentiraju se statistički podatci koji se odnose na **podatke iz 2015 i u 2016 godini, sa aspekta broja riješenih prijave, istraga, kao i načina rješavanja, i broja podignutih optužnica.**

	2015. godina	2016. godina
Broj riješenih prijava	4772	5122
Broj riješenih istraga	2916	2548
Broj podignutih optužnica	2435	2088

Vrta predmeta	Broj naredbi o neprovođju istrage	Broj naredbi o provođenju istrage	Riješeno na drugi način u fazi prijave	Broj naredbi o obustavi istrage	Riješeno na drugi način u fazi istrage
KT	389	2201	375	256	63
KTK	144	50	10	4	5
KTPO	34	164	7	39	0
KTO	0	4	1	0	1
KTRZ	1	1	0	0	1
SUM	568	2420	393	299	70

2.10. Podatci u 2016 godini koji se vezuju za starost predmeta u fazi prijave/istrage sa aspekta dužine trajanja istražnog postupka:

		Duže od 6 mjeseci	Stariji od 1 godinu	Stariji od 2 godine	Stariji od 3 godine	Stariji od 4 godine	Stariji od 5 godina
Prijave na dan 31.12.2016	KT	236	206	115	17	8	9
	KTPO	34	9	9	8	1	3
	KTK	18	19	15	3	1	2
	KTRZ	1	0	0	0	0	0
	KTM	1	0	0	0	0	0
	Ukupno	290	234	139	28	10	14
Istrage na dan 31.12.2016	KT	43	40	17	10	5	52
	KTPO	12	2	1	0	3	3
	KTK	7	7	2	0	0	1
	KTRZ	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	62	49	20	10	8	56

2.11. Posebni podatci koji se odnose na Odsjek za ratne zločine:

Period 01.01 – 31.12.2016. godine	KTRZ
Neriješeno prijava iz ranijih godina	2
Primljeno prijava u toku izvještajnog perioda	5
Ukupno u radu prijava	7
Riješeno prijava u toku izvještajnog perioda	3
Neriješeno prijava na kraju izvještajnog perioda	4
Neriješeno istraga iz ranijih godina	1
Naređene istrage u toku izvještajnog perioda	1
Ukupno u radu istraga u toku izvještajnog perioda	2
Ukupno riješeno istraga u toku izvještajnog perioda	1
Broj neriješenih istraga na kraju izvještajnog perioda	1
Broj podignutih optužnica u toku izvještajnog perioda	1

2.12. Prosječno zaduženje i prosječan broj okončanih predmeta svakog tužioca (prosječni broj zaduženih predmeta – KTA, KTN KT prijava, po tužiocu u izvještajnom period),.

Zaduženi predmeti u 2016 godini po tuželjima:

Odsjek za krvne i seksualne delikte									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Danica Arapović K.	262	-	-	185	-	-	-	16	463
Alma Dubravić	141	-	-	100	-	-	-	90	331
Damir Čačković	247	-	-	190	-	-	-	96	533
Fahrudin Šljivić	238	1	-	190	-	-	-	99	528
Ganijeta Arifhodžić	249	2	-	191	-	-	-	113	555
Mensur Mujarić	147	-	-	104	-	-	-	89	340
Sead Hodžić	249	-	-	192	-	-	1	72	513
Slaven Koval	250	-	-	192	-	-	-	102	544

Odsjek za ratni zločin											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTARZ	KTk	KTPO	KTM	KTN	KTNRZ	SUM
Alma Džaferović	104	-	1	5	2	-	-	-	2	2	116
Emir Ibrahimović	104	-	2	47	1	-	-	-	2	5	161
Emir Bakić	104	-	2	9	30	-	-	-	4	4	153

Odsjek za korupciju, privredni kriminal sa poreskim utajama									
	KT	KTO	KTRZ	KTA/KTAK	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Dalibor Bingas	7	-	-	97	16	13	-	-	133
Anela Garčević	3	-	-	53	20	24	-	99	199
Čazim Serhatlić	11	-	-	54	34	21	-	85	205
Dražen Milićević	6	-	-	85	24	37	-	60	212
Jasminka Djedović	5	-	-	63	17	21	-	90	196
Kenan Balić	5	-	-	45	12	23	-	84	169
Nihad Halilčević	4	-	-	79	24	20	-	92	219
Selma Kišić	6	-	-	51	25	25	-	96	203
Vedran Alidžanović	4	-	-	100	29	16	-	100	249

Odsjek za imovinske i saobraćajne delikte									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Jasmina Mujezinović	58	3	-	64	-	-	-	101	226
Amina Bakić	181	-	-	95	-	-	-	205	481
Damir Čajić	181	-	-	127	1	-	-	153	462
Damir Suhonjić	88	-	-	70	-	-	-	163	321
Dina Hrustanović	133	-	-	79	-	-	-	148	360
Dževad Čejvanović	112	-	-	85	-	-	-	203	400
Jasminka Jovičić	131	-	-	72	-	-	-	179	382
Jezdimir Spasojević	178	-	-	131	-	1	-	185	495
Maja Nurkanović	136	-	-	77	-	-	-	133	346
Mirsada Kalaba	160	-	-	105	1	-	-	155	421

Saša Eraković	171	-	-	141	-	-	-	185	497
Zikreta Džibrčić	97	-	-	123	-	-	-	174	394

Odsjek za maloljetnike									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Lejla Gazibegović B.	7	-	-	18	-	-	1	29	55
Jasminka Alagić	27	-	-	35	-	1	150	148	361

Završeni predmeti u 2016 godini po tuželjima:

Odsjek za krvne i seksualne delikte									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Danica Arapović K.	90	-	-	97	1	-	-	10	198
Alma Dubravić	56	-	-	43	-	-	-	10	109
Damir Čačković	144	-	-	162	-	-	-	26	332
Fahrudin Šljivić	142	-	-	216	-	-	-	33	391
Ganijeta Arifhodžić	136	2	-	127	-	-	-	30	295
Mensur Mujarić	88	-	-	61	-	-	-	14	163
Sead Hodžić	143	-	-	165	-	-	1	53	362
Slaven Koval	132	-	-	183	-	-	-	43	358

Odsjek za ratni zločin											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTARZ	KTk	KTPO	KTM	KTN	KTNRZ	SUM
Alma Džaferović	88	-	1	7	6	-	-	-	1	-	103
Emir Ibrahimović	110	-	2	47	3	-	-	-	-	-	163
Emir Bakić	108	-	-	9	8	-	1	-	-	3	129

Odsjek za korupciju, privredni kriminal sa poreskim utajama									
	KT	KTO	KTRZ	KTA/KTAK	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Dalibor Bingas	8	-	-	107	16	3	-	23	157
Anela Garčević	3	-	-	34	15	19	-	28	99
Čazim Serhatlić	4	-	-	53	18	15	-	35	125
Dražen Milićević	3	-	-	64	15	30	-	22	134
Jasminka Djedović	2	-	-	65	15	27	-	41	150
Kenan Balić	2	-	-	44	9	31	-	38	124
Nihad Halilčević	2	-	-	73	15	26	-	67	183
Selma Kišić	3	-	-	50	20	24	-	38	135
Vedran Alidžanović	3	-	-	75	24	11	-	29	142

Odsjek za imovinske i saobraćajne delikte									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTk	KTPO	KTM	KTN	SUM
Jasmina Mujezinović	81	2	-	88	-	-	-	62	233
Amina Bakić	174	-	-	127	-	-	-	97	398
Damir Čajić	138	-	-	111	1	-	-	53	303
Damir Suhonjić	147	-	-	159	-	-	-	90	396
Dina Hrustanović	70	-	-	30	-	-	-	62	162
Dževad Čejvanović	148	-	-	137	-	-	-	103	388

Jasminka Jovičić	163	-	-	139	-	-	-	67	369
Jezdimir Spasojević	127	-	-	183	-	1	-	52	363
Maja Nurkanović	69	-	-	19	-	-	-	67	155
Mirsada Kalaba	137	-	-	150	1	-	-	40	328
Saša Eraković	141	-	-	156	-	-	-	76	373
Zikreta Džibrić	149	-	-	158	-	-	-	106	413

Odsjek za maloljetnike									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN	SUM
Lejla Gazibegović B.	73	-	-	25	-	-	6	8	112
Jasminka Alagić	19	-	-	27	-	-	129	113	288

Svi predhodni statistički podatci pokazuju da je nastavljen pozitivan trend u rješavanju predmeta na godišnjem nivou.

3. Rješavanje starih predmeta u 2015 godini:

Ovo tužiteljstvo je početkom 2015 godine kreiralo Plan rješavanja starih predmeta za 2015 godinu.

Što se tiče predmeta koji nisu zavedeni u TCMS, a radi se predmeta u kojima je nepoznat počinitelj kaznenog djela "KTN predmeti", u 2015 godini je riješeno 6058 predmeta.

Starim predmetom i u 2016 godini se smatraju svi neriješeni predmeti stariji od 2 godine.

VRSTA PREDMETA	BROJ STARIH PREDMETA NA DAN 01.01.2015.	BROJ NERJEŠIVIH STARIH PREDMETA	BROJ RJEŠENIH U 2016 (BEZ NERJEŠIVIH)	BROJ PREDMETA U PLANU BEZ NERJEŠIVIH (POTJERNICA)	OSTALO NERJEŠENO 31.12.2016. (BEZ NERJEŠIVIH)
KTM	2	0	1	1	0
KT	436	106	258	290	32
KTK	54	1	18	32	14
KTPO	45	6	15	31	16
KTA	462	3	364	455	91
KTRZ	0	0	0	0	0
SUM	999	116	656	809	153

Rješavanje starih predmeta u 2016 godini je bio jedan prioritet u radu ovoga tužiteljstva.

Posebna pažnja i u 2016 godini je bila usmjerena na predmete u kojima je slijedilo, ili je nastupila relativna i apsolutna zastarjelost kaznenog gonjenja.

O svim predmetima u kojima je nastupla ova matrijalnopravna posljedica po kazneno gonje mjesечно je izvještavano VST BiH i Federalno tužiteljstvo, sa analitičkim pristupom ovome problem.

	Apsolutna zastara	Relativna zastara
KT	6	4
KTk	0	0
KTPO	0	0
KTO	0	0
KTRZ	0	0
KTA	2	1
KTN TCMS	79	464
SUM	87	470

4. SURADNJA KT TK-a SA AGENCIJAMA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA, PRAVNIM OSOBA I GRAĐANIMA TK-a:

Otkrivanje i krivično gonjenje počinitelja kaznenih djela, koje vrši tužitelj, izuzetno je složen zadatak.

Uspješnost tužitelja u ostvarivanju svoje funkcije u širem smislu zavisi od osposobljenosti, ažurnosti i efikasnosti svih agencija za provođenje zakona.

Suradnja sa ovim agencijama u 2016 godini je bila na zadovoljavajućem nivou, a nedostatci koji su se zapažani su više posljedica objektivnih razloga, a ne onih kada bi se moglo govoriti o problemima u zajedničkom radu na zajedničkom cilju otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela na području nadležnosti KT TK-a.

Istina još uvijek ima manjih nerazumjevanja u implementiranju Uputstva o suradnji tužitelja i ovlaštenih službenih osoba u provođenju radnji dokazivanja u istrazi iz listopada 2013 godine, ali se ti problemi u „hodu“ rješavaju, jer u biti nisu destrukcija nego nepoznavanje rješenja iz uvuga uputnog akta.

Najveći problem se uočava kod neodgovarajućih ljudskih i matrijalnih resursa kod kantonalnih i općinskih agencija za provođenje zakona, koja se ogleda u nesrazmjeri između broja i složenosti predmeta u kojima su u istrazi angažirane službene osobe ovih agencija u vezi sa matrijalnim i ljudskim resursima.

Na periodičnim sastancima sa menadžmentom MUP-a TK-a o ovome problemu je konstantno razgovarano sa zajedničkim zaključcima o neminovnosti poduzimanja stvarnih mjera čiji je cilj smanjenje upravo predhodne nesrazmjere.

Sastanci su održavani i sa drugim agencijama za provođenje zakona (UIO BiH, porezna uprava, kantonalna uprava za inspekcijske poslove i dr.), sa istim ciljem unapređenja suradnje, te se i ove godine ostvaruju značajni napredci.

Što se tiče građana i njihove suradnje sa KT TK-a u 2016 godini i dalje nismo zadovoljni sa postignutim.

I dalje bilježimo veliki broj anonimnih prijava protiv osoba koje zauzimaju visoke administrativne, političke i ine pozicije na području TK-a, a da pri tome takvo prijavljivanje ničim nije dokumentirano.

Iz predhodnih razloga je vrlo teško napraviti distinkciju između ovakvog prijavljivanja u namjeri otkrivanja kaznenog djela i prijavljivanja u namjeri prokazivanja.

Iako smo otvorili veći broj komunikacijskih kanala prema građanima (sve vrste medija u TK-a i FBiH, bilteni i tsl.) sve sa ciljem njihovog ohrabrivanja za kontakte sa nama u slučajevima, kada mogu podijeliti sa nama različite informacije i saznanja o počinjenim djelima i počiniteljima, još uvijek nismo zadovoljni, što bi značilo da i dalje imamo problem nedostatka potpunog povjerenja u KT TK-a kao organa gonjenja počinitelja kaznenih djela.

Bez odnosa potpunog povjerenja građana prema KT TK-a, ali i njihovog takvog odnosa i prema ostalim agencijama za provođenje zakona, nije moguće u cjelini izvršiti obavezu otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela, a posebno ne onih koja su koruptivna, kao i počinjena od organiziranih grupa.

Predhodne, ali i sve duge vidove suradnje je potrebno dalje poboljšavati u osmišljavati i u narednom periodu.

5. Ostale aktivnosti:

Pored izvršavanja osnovnih zadataka otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela KT TK-a je uzelo učešća i u svim drugim aktivnostima vezanim za borbu protiv svih vidova kriminala i preventivno djelovanje na zaštiti od istih.

Tužitelji i stručni suradnici KT TK-a su učestvovali na brojnim seminarima na teme: trgovina ljudima, istraživanje i procesuiranje ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, procesuiranje maloljetnika u svjetlu novoga zakonodavstva koje se primjenjuje od 2015 godine, razna aktualna pitanja primjene kaznenog zakonodavstva, Zakon o kaznenom postupku F.BiH sa

posebnim osvrtom na posebne istražne radnje, nasilje u obitelji, mobing, zakonitost dokaza, a koji su održani u organizaciji Centra za edukaciju FBiH, File-Program USAID, raznih Fondacija, Vijeće Evrope i.t.d.

Pored naprijed navedenog, a vezano kako za konkretne predmete tako i za utvrđivanje i dogovaranje strategije o zajedničkom radu na planu suzbijanja svih vidova kriminala, te otkrivanju i gonjenju počinitelja kaznenih djela KT TK-a je ostvarivalo kontakte i održavalo radne dogovore sa predstavnicima MUP-a Tuzlanskog kantona, Federalnog MUP-a i drugih Agencija za provođenje Zakona, OHR-a, OSCE -a, Institut za nestale osobe i dr. .

Radi unapređenja saradnje KT TK-a s drugim Agencijama za provođenje zakona potrebno je raditi na daljoj edukaciji policijskih istražitelja i inspektora, te njihovom međusobnom uvezivanju, pri čemu će tužioci dati značajan doprinos, omogućiti rad u timovima od najmanje dva tužitelja u složenim predmetima i intenzivirati saradnju sa poreskim i finansijskim inspekcijama, koje podnose najveći broj prijava iz oblasti korupcije i privrednog kriminala.

6. Odnosi s javnošću u 2015 godinu:

U 2016. godini KT TK-a je provodilo niz komunikacijskih aktivnosti koje su definirane Strategijom za odnose s javnošću, drugim internim aktima ili aktima/smjernicama Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH o komunikacijskim aktivnostima tužilaštava u BiH. Ono što je kontinuirana praksa i nastojanje Tužilaštva je da odnosi s javnošću budu u maksimalno mogućoj mjeri postavljeni na principima prokativnosti, odnosno da se komunicira o svim važnim temama vezanim za rad institucije po standardima koje postavljaju principi otvorene prokativnosti, transparentnosti i društvene odgovornosti. Također, komunikacija podrazumijeva i takozvano reaktivno postupanje, odnosno postupanje po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u FBiH.

KT TK-a već duži niz godina ima otvorenu saradnju i komunikaciju sa različitim medijima u BiH, regiji i inostranstvu, nevladinim-civilnim i vladinim sektorom, građanima, strankama, privrednim društvima, institucijama i drugim zainteresiranim javnostima o svim predmetima u kojima postupa a postoji širi interes javnosti, kao i o drugim važnim pitanjima u radu i djelovanju Tužilaštva u skladu sa zakonskom regulativom i dobrim praksama u komuniciranju.

Uz kontinuirane komunikacijske aktivnosti sa različitim grupama javnosti zainteresiranim za djelovanje Tužilaštva, tokom 2016. godine se nastavilo i sa objavljivanjem Biltena u kojem se prezentiraju najvažnije informacije iz Tužilaštva na nivou jednog polugodišta. Također, Tužilaštvo je tokom 2016. godine učestvovalo u aktivnostima koje se vezuju za odnose s javnošću u projektima „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“ Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, kao i u Projektu pravosuđa Američke agencije za razvoj (USAID Projekt pravosuđa). Sve provedene aktivnosti u toku 2016. godine su bile usmjerene na jačanje transparentnosti institucije i jačanje povjerenja javnosti u rad KT TK-a.

U skladu sa pomenutim, najvažnije aktivnosti koje je proveo Odjel za odnose s javnošću tokom 2016. godine su:

Monitoring medija i press clipping:

U odjelu se svakodnevno obavlja monitoring elektronskih, printanih i web medija. Obavlja se pregled svih medijskih izvještaja koji su vezani za djelovanje KT TK-a, kao i drugi tekstovi o djelovanju institucija pravosuđa. Također se prati pisanje sedmičnih novina (uključujući i web izdanja), te se, u skladu sa mogućnostima, prate prilozi i emisije na TV i radijskim stanicama. Svakodnevno se prate izvještaji novinara na web portalima s područja cijele BiH koji veoma brzo objavljuju informacije iz Tužilaštva a za koje postoji interes građana u BiH. O najvažnijim informacijama objavljenim o djelovanju Tužilaštva, kao i drugih pravosudnih institucija, se redovno izvještava ured glavnog tužioca, kao i svi drugi tužioci koji su zaduženi predmetima o kojima mediji izvještavaju.

Odgovori na zahtjeve za pristup informacijama:

U toku 2016. godine Tužilaštvo je primilo 175 zvaničnih zahtjeva za pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama FBiH. Veći broj zahtjeva istog ili sličnog sadržaja, koji su je primljeni u Tužilaštvo, su se zavodili pod istim protokolnim brojem, tako da je realan broj zahtjeva upućenih Tužilaštvo veći. Na primljene zahtjeve je, kada god je to bilo moguće i kada je ovo Tužilaštvo imalo u posjedu informacije, u skladu sa zakonskim odredbama, odgovoreno u roku od 15 dana, a veoma često i tokom istog dana kada su i primljeni. Kada se radi o zahtjevnijim informacijama za obradu (statistički podaci, kompleksniji predmeti, stari ili okončani predmeti, informacije o većem broju predmeta) odgovoreno je u najkraćem mogućem roku potrebnom za obradu informacija. Izuzetno se rijetko dešavalo da se zahtjev obrađuje u periodu dužem od 15 dana, i to u nekoliko slučajeva za veoma kompleksne informacije za obradu.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva su se 54 odnosila na one prosljeđene od različitih medija. Također, najviše ponovljenih, odnosno istih ili sličnih zahtjeva za pristup informacijama o određenim predmetima su slali mediji iz cijele BiH. Dalje, 40 zahtjeva su prosljedili zainteresirani građani ili stranke, 31 zahtjev primljen je od advokatskih kancelarija, različite institucije su prosljedile 28 zahtjeva, različite firme 10 zahtjeva, dok su nevladine ili institucije civilnog sektora uputile 12 zahtjeva za pristup različitim informacijama.

Saopćenja za javnost i medije:

KT TK-a je tokom 2016. godine plasiralo 45 saopćenja za javnost. Saopćenja su postavljena na zvaničnu web stranicu Tužilaštva, te prosljeđena na široku listu elektronskih, printanih i web medija sa područja cijele BiH. Saopćenja su se odnosila na pritvorske predmete, predmete sa podignutim i potvrđenim optužnicama Tužilaštva te saopćenja o različitim događajima u kojima je postupalo Tužilaštvo, a koja se odnose na zajedničke aktivnosti sa agencijama za provođenje zakona, aktuelne presude po optužnicama Tužilaštva, te na reagovanja, uviđaje, saobraćajne ili druge nesreće ili druge aktuelne događaje.

Brifinzi za elektronske medije:

U skladu sa Strategijom za odnose s javnošću u Tužilaštvu za sve aktuelne događaje i predmete u kojima je evidentna veća zainteresiranost medija organiziraju se brifinzi na kojima portparol iznosi najvažnije informacije o predmetima. Brifinzi su naročito važni za elektronske medije (TV i radijske stanice) koji po svojoj prirodi trebaju izjavu u kameru kako bi u prilogima imali video/audio izjavu iz zvaničnog izvora

informacije. Na brifinge se pozivaju sve TV i radijske redakcije koje imaju svoje informativne centre u Tuzli, dok se drugim medijima i TV stanicama daju zvanične izjave telefonom ili ove TV kuće preuzimaju izjave od stanica koje imaju svoje centre u Tuzli. Također, za određene predmete koji su od posebnog interesa javnosti određene regionalne, inostrane ili redakcije iz drugih dijelova BiH, koje nisu zastupljene u Tuzli, šalju svoje ekipe koje uzimaju izjave iz Tužilaštva. Tokom 2016. godine organizovano je oko 40 brifinga za elektronske medije.

Izjave na pojedinačne zahtjeve medija:

Tokom 2016. godine portparol je o različitim predmetima koje je u radu imalo Tužilaštvo dao veći broj pojedinačnih izjava medijima. Radi se o uglavnom o izjavama o predmetima ili drugim informacijama od pojedinačnog interesa medija. Najveći interes mediji su imali za predmete iz oblasti korupcije, privrednog kriminala, organiziranih grupa ili težih oblika krvnih delikata i zloupotrebe droga. Također, izjave su se davale i za teže oblike imovinskih delikata kao i one vezane za određena specifična pitanja u radu Tužilaštva. U 2016. godini portparol je dao oko 150 izjava različitim TV stanicama i približno toliko izjava radijskim stanicama ili nekim drugim medijima.

Bilten Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona:

Početkom 2015. godine inicirano je kreiranje i izdavanje Biltena Kantonalnog tužilaštva TK. Uz podršku glavnog tužioca u pripremi sadržaja i grafičkog dizajna elektronskog izdanja Biltena učestvuju IKT službenik Emir Krasnić i portparol Tužilaštva Admir Arnautović. Bilten je tokom 2015. godine imao četiri izdanja, na tromjesečnom nivou, dok se Tužilaštvo u 2016. godini odlučilo na dva polugodišnja izdanja sa širom slikom o postupanju Tužilaštva i temama koje su od veće važnosti za rad institucije i stručnu i širu javnost. U Biltenu se prezentiraju svi važni pokazatelji i specifična pitanja, predstavljaju se odsjeci Tužilaštva, te projekti i događaji u kojima učestvuje Tužilaštvo.

Seminari i edukacija:

Portparol Tužilaštva je tokom 2016. godine prisustvovao edukacijama na teme: „Komunikacija u kriznim situacijama i sastanak glasnogovornika u tužilaštvima u BiH“ koji je organizirao VSTV u oktobru u Trebinju; „Pristup informacijama za javnost-Primjena zakona o slobodi pristupa informacijama i jačanje kapaciteta Udruženja portparola i službenika za odnose s javnošću u tužilaštvima u BiH“, te „Praćenje indikatora za mjerenje odnosa s javnošću u tužilaštvima u BiH“ koje je organizirao USAID Projekt pravosuđa u BiH na Jahorini i u Sarajevu.

Radionica za tužioce, sudije i stručne saradnike na temu „Odnosi s javnošću i medijima i vještine javnog nastupa i prezentacije“:

Portparol Kantonalnog tužilaštva TK je na poziv Udruženja tužilaca FBiH 4. novembra 2016. godine održao radionicu na kojoj su prisustvovali tužioci, sudije i stručni saradnici u tužilaštvima i sudovima u BiH na temu „Odnosi s javnošću i medijima i vještine javnog nastupa i prezentacije“. Na edukaciji su prezentirane teme: osnove dobrih odnosa s javnošću u pravosuđu u BiH, odnosi s medijima kao ključni segment odnosa s javnošću i priprema i realizacija javnog nastupa i prezentacije.

Radionica za medije na temu „Izvještavanje o slučajevima korupcije: transparentnost institucija i interes medija i javnosti“:

Na poziv Udruženja za društvena istraživanja „Analitika“ i Balkanske istraživačke mreže (BIRN BiH) portparol Tužilaštva je 16. decembra održao radionicu na kojoj su prisustvovali novinari BIRN-a, drugih medija iz BiH i predstavnici civilnog sektora na temu „Izvještavanje o slučajevima korupcije: transparentnost institucija i interes medija i javnosti“. Na edukaciji su obrađene različite edukativne cjeline koje su se odnosile na: korupciju, koruptivno djelovanje i izvještavanje o korupciji; javni interes u slučajevima korupcije- očekivanja javnosti i transparentnost institucija; izazove i prijedloge rješenja u pristupu informacijama o slučajevima korupcije.

7. Prijedlozi mjera i aktivnosti u cilju stvaranja pretpostavki i uvjeta za efikasnije vršenje tužiteljske dužnosti:

Imajući u vidu navedene podatke i zapažanja smatramo da je, u cilju efikasnijeg rada KT TK-a, neophodno poduzeti slijedeće mjere i aktivnosti:

- ☐ *Kontinuirano vršiti edukaciju i specijalizaciju tužitelja, kako u primjeni kaznenog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, tako i u primjeni međunarodnog prava i primjeni drugih propisa;*
- ☐ *Konstantno raditi na stvaranju boljih materijalnih, tehničkih i kadrovskih uvjeta koji bi osigurali nesmetan i efikasan rad KT TK-a. To bi trebalo podrazmjevati poboljšanje uvjeta u radnim prostorima i obnavljanje opreme;*
- ☐ *Permanently osmišljavati metod i sadržaj rada sa naglaskom na sinergiju kod postupanja agencija za provođenje zakona i KT TK-a, uz posebnu pažnju na zakonom propisanu funkciju nadzora rada ovlaštenih službenih osoba od strane tužitelja u svakom pojedinom predmetu.*

Predhodni razlozi su utjecali i na osmišljavanje edukacije ovlaštenih službenih osoba na provođenju zakona u cilju što kvalitetnijeg prikupljanja dokaza, te unapređivati suradnju među svim Agencijama za provođenje zakona, te će se tužitelji dodatno angažovati na edukaciji ovlaštenih službenih osoba;

- ☐ *Rad na predmetima ratnih zločina će imati odgovarajući prioritet u odnosu na sve druge predmete. Pri tome je međunarodna zajednica i u 2016 godini pokazivala poseban interes za rad na ovim predmetima, pa je tako putem OSCE-a i IPA fondova financiran rad određenog broja stručnih suradnika na odsjeku za ratni zločin, a na temelju toga projekta je i za narednu godinu održano financiranje jednog izabranog tužitelja koji u ovome tužiteljstvu raditi na tom odsjeku, kao i isti broj stručnih suradnika;*

- *Rad na gonjenju počinitelja kaznenih djela iz oblasti gospodarskog kriminala, koruptivnih kaznenih djela i organiziranog kriminala, u ovoj godini je bio na većem i moženo reći na zadovoljavajućem nivou u odnosu na ranije godine.*

Cjeni se da je koncept rada i u 2015 godini bio na prioritetnim predmetima iz predhodne oblasti, što je rezultiralo daleko boljim rezultatima u izvještajnom period u odnosu na ranije godine, pri čemu se naglašava da se radi o predmetima koji su po svojoj suštini, težini, ili obimu uzrokovane posljedice morali kao takvi biti uzeti u rad, i u narednom period treba posebno i permanentno pratiti učinke istrage.

Iz tih razloga u 2016 godini su nastavljene aktivnosti na stvaranju posebnih organizacijskim i drugih uvjeta koji bi značajno unaprijedili efikasnost u radu KT TK-a u ovoj oblasti;

Rad u istražnim timovima je metod rada koji je u 2016 godini zaživio, tako da i u narednom period treba istrajavati na tom načinu prikupljanja dokaza u istrazi, jer to produbljuje kvalitetno suradnju KT TK-a sa drugim agencijama za provođenje zakona.

U 2016 godini je nastavljeno sa aktivnostima na unapređenju i korištenjem automatskog upravljanja predmetima-TCMS-a;

Od Vlade i Parlamentarne Skupštine FBiH. i BiH insistirati i dalje na osnivanju vaspitne ustanove otvorenog tipa i vaspitno popravnog doma poluotvorenog tipa;

Razvijati saradnju sa izvršnim i zakonodavnim organima vlasti, posebno u smislu informiranja tih organa o provođenju Zakona FBiH,

Razvijati saradnju sa međunarodnim organizacijama prisutnim u Federaciji Bosne i Hercegovine kao što su, USAID, Vijeće Evrope, OHR, OESS, i.t.d,

Nastaviti sa održavanjem redovnih radnih dogovora i sastanke sa Agencijama za provođenje zakona;

Intenzivirati saradnju sa ostalim tužiteljstvima u BiH radi razmjene iskustava;

Insistirati na pojačanim akcijama i mjerama upravljenim na stalno potvrđivanje samostalnosti u radu KT TK-a i tužitelja;

Uspostaviti funkcionalne veze unutar tužiteljske organizacije u Bosni i Hercegovini;

Popuniti broj stručnih savjetnika, na koje prenijeti određena ovlašćenja tužitelja, te popuniti broja namještenika po utvrđenoj sistematizaciji;

Nastaviti suradnju između KT TK-a i medija s tim da se moraju izbjeći situacije da se neobjektivnim medijskim izvještavanjem stvara pogrešna slika i tako ugrožava ostvarenje društvene uloge tužiteljstva, ili da neopravdanim uskraćivanjem informacija javnost ostane uskraćena za blagovremenu, objektivnu i tačnu informaciju.

Što se tiče ocjene primjene uspostavljenih zakonskih rješenja, a posmatrano u odnosu na poštivanje utvrđenih zakonskih rokova, možemo reći da se ti rokovi poštuju.

Složenost predmeta, obim dokaza koje je potrebno pribaviti u istražnom postupku, brojnost predmeta sa kojim su tužitelji zaduženi, što se sve posebno odnosi na predmete iz oblasti gospodarskog, organiziranog i koruptivnog kriminala, permanentno dovodi do situacije da istrage nije moguće objektivno okončati, pa se efikasnost radnji i mjera projecira kroz rad kolegija tužitelja pojedinih odsjeka, a sve u cilju iznalaženja efikasnih mjera usmjerenih ka efikasnijem okončanju istraga, kao i donošenja konačnih tužiteljskih odluka.

Što se tiče primjene procesnih instituta kao što je pregovaranje o krivnji i zaključivanje sporazuma o priznanju krivnje sa osumnjičenicima, možemo konstatovati da u primjeni ovog instituta treba imati aktivniju ulogu tužitelj, ali i sa dozom opreza, pri čemu insistiramo posebno na tužiteljskom umjeću vođenja procedure sporazumjevanja i zaključivanja ovih sporazuma, a razlitati u toj oblasti su predhodno analizirani u ovome izvještaju.

Procesni institut podizanja optužnice sa kaznenim nalogom takođe treba koristiti u svakom slučaju u kojem postoje zakonski razlozi i objektivno opravdanje za to.

U svrhu predhodnog u izvještajnom periodu tužitelji su konstantno podsjećani i ohrabrivani da imaju na umu intenciju zakonodavca i da primjenjuju predhodne procesne institute, te da nesmiju zanemarivati ovo moćno sredstvo za efikasnost kaznenog postupka, što u konačnom doprinosi značajnom smanjenju troškova postupka, a pri tome se ne umanjuje i ostali zakonom propisani ciljevi koji se ostvaruju istima.

U budućnosti predviđamo da će i dalje doći do povećanja broja slučajeva u kojima će primjena ovoga instituta biti primjenjena, što će dovesti do bržeg rješavanja kaznenih predmeta, sa ciljem da se bez redovnog suđenja izbjegnu veliki troškovi postupka, pri čemu se ne zanemaruje da kvaliteta u provedenoj istrazi osigurava povoljnu tužiteljsku poziciju u ovoj proceduri sporazumjevanja, te na tome i treba inzistirati.

U budućem periodu će biti potrebno više koristiti primjenu posebnih istražnih radnji, a sve iz razloga otežanog dokazivanja kaznenih djela za koje je i sama javnost posebno senzibilirana.

U svrhu predhodnog se akceptira da su to posebno kaznena djela zloupotrebe droge, prostitucije, davanje i primanje dara, ucjene i slično.

KANTONALNO TUŽITELJSTVO
TUZLANSKOG KANTONA
Tuzla
Broj A-89/17
Dana, 10.02.2016 godine

*Glavni kantonalni tužitelj,
Tomislav Ljubić, v.r.*